

מעדותה של רבקה מרקוביץ' על החיים במחנה ספורטשולה

הגענו למחנה ריכוז ספורטשולה (Sportschule) ברייכנבאך (Reichenbach).

ש. למה קראו לזה ספורטשולה?

ת. לא יודעת, זה מחנה ריכוז.

ש. מה עשיתם שם?

ת. שמה היו [אנשים] מתשעה לאומים. נכנסנו לשם, היו שם נשים רוסיות. באותו לילה שאנחנו הגענו- הם הרגו אותן, את כל הנשים הרוסיות הרגו. היו שם הולנדים, היו שם גרמניות לא-יהודיות שהיה להן בעל יהודי, הן ישבו שם. היו שם פולנים גויים, ואנחנו היהודים, והיו שם צרפתים מצרפת, יוגוסלבים. תשעה לאומים היו שם. אנחנו עומדים, בא קומנדופיררין. עומדים בכיכר, ופה יש חדר רופאים. אנחנו בשורות. וקומנדופיררין הגיעה, ס"ס. היא היתה פעם זונה. אני מסתכלת בחלון, אני רואה אשה כמוני, אותה שמלה. אני מסתכלת והיא הולכת עם אותה שמלה. ואני לא יודעת מי היא. אני עושה ככה עם היד - היא עושה ככה עם היד. לא הבנתי שזו אני, לא הכרתי את עצמי. אני מסתכלת עוד פעם ועוד פעם. אמרתי: ריבוננו של עולם, זו אני? היתה שם זכוכית, חלון. לא הכרתי את עצמי. התחלתי כל כך לבכות.

היינו שמה ואחר כך נכנסנו לבראקים, לצריפים. קיבלנו מרק. קיבלנו מרק דווקא טוב. חמש שנים לא אכלתי כזה מרק. קיבלנו חתיכת לחם, והיא נתנה לנו לנוח. בשלוש וחצי בבוקר לאפלפלאץ. היה כל כך קר. עמדנו ערומים ממש, אנחנו עומדים באפל עד שהיא באה. מארבע עד שמונה עמדנו באפל, רק עם נעלים, בלי גרבים, בלי כלום, חם נורא. היתה שם בלוקפיררין אחת מהונגריה. היא לא סבלה אותנו, היא לא אהבה פולקי. היא קראה לנו פולקי. היא היתה נוראה. יום, יומיים, אחר כך עוד הפעם ועוד הפעם.

ש. לא עבדתם?

ת. עבדנו. פתאום היא באה ואומרת ככה. שמה בנו מטבח של ס"ס. אחרי זה בנות הלכו לעבוד בבית חרושת. היא עומדת ככה... אני שומעת איך היא אומרת לו שהיא חוזרת למטבח. הוא אומר לי ככה: את יכולה לעשות קציצות? אמרתי: כן. אז התחלתי להכין בשר בפלטה כזו גדולה במטבח יפה. תיכף עשיתי עשר... יותר בשבילי. איך אני עשיתי את זה... כבר ארבע שנים לא ראיתי את זה בעיניים. הוא היה מבסוט ממני. עם הגרמנים אי אפשר לעשות לא טוב, אם עשיתי, עשיתי מאה אחוז. עשינו עם סולת, עם חלב, עם סוכר. עשיתי אש, עשיתי הכל בשביל הגרמנים. זה היה מטבח של גרמנים. הוא אמר ככה: הלוואי שאת תקבלי תפוח אדמה. הייתי נורא רעבה, ואני בלעתי את זה. אני לא יכולה לנשום. אמרתי: רק

רגע, אני אוריד אותך. (לא מובן) אני אומרת לך, אם לא... הכל היה תקוע בגרון, הייתי מתה. אני הקאתי הכל. זה הציל אותי. זה היה טבח.

אחר כך בא מנהל המטבח. קראו לו מייזנר (Meisner). אני לא אשכח אותו בחיים שלי. הוא היה הנשמה של אבא שלי. הוא אמר לי ככה: רנה (קראו לי רנה), את צריכה לאכול פה, רואים שהיית כל הזמן רעבה, אל תפחדי, כל זמן שאני פה - שיער מהראש שלך לא יהיה חסר. הוא היה בן ששים וחמש. הוא אמר לי: אני רואה שאת מבית טוב. ואני עבדתי שם וכולם אהבו אותי. אבל, רציתי להביא עוד אנשים איתי לעבוד שם. אז הבאתי עוד תשע. הם עבדו במרתף עם תפוחי אדמה ועם גזר וכל מיני, ניקינו הכל. ואני קיבלתי לעשות ירקות. עשיתי עם הירקות כל כך יפה, אם נכנסת חשבת שזה פרחים. קליטץ' (Klitcz) הזה בא לראות, הוא גם היה מבסוט.

עבדתי שמה, בערב הבאתי אוכל למחנה ריכוז. אני יצאתי בארבע בבוקר למטבח. אחר כך באו האנשים ביחד והיינו תשע. היינו תשע נשים במטבח. עבדתי שם. אמרתי פעם למייזנר: אני מבקשת, תן לי לקחת ארוחת ערב למחנה ריכוז. הוא אמר לי: בסדר. לקחתי תפוח אדמה, גזר, לחם, והבאתי לשם. מה יכולתי להביא להם?

מקור: ארכיון יד ושם 033c/5666